SHIRIKA LA USAMBAZAJI MAJI NA UDHIBITI WA MAJI TAKA LA MOMBASA

SERA YA USIMAMIZI WA VIOSKI VYA MAJI NA STANDPIPE

2019

MAELEZO YA HATI

Jina la sera	Sera ya usimamizi wa vioski (vibanda vya maji) na standpipes
Mmiliki wa sera	Shirika la ugavi wa maji na usafi wa mazingira la Mombasa
Nambari ya toleo la hati	Ya mwisho
Tarehe ya toleo la hati	2016
Imetayarishwa na	Kamati ya ukaguzi wa sera ya vioski
Ilipitiwa na kusasishwa	Meneja Mkuu,Biashara na huduma kwa wateja na afisa wa kisheria
Imeidhinishwa na	Bodi ya wakurugenzi
Tarehe ya kuidhinishwa	
Mwenyekiti,Bodi ya wakurugenzi	
Sahihi ya Mkurugenzi	

Sera ya usimamizi wa vioski na standpipe
Sehemu A -Kusudi la sera

a) Shirika la ugavi wa maji na usafi wa mazingira la Mombasa (kampuni) lina jukumu la kuwapa maji watu wenye mapato ya chini kwa viwango vya ruzuku kupitia kwa vioski na standpipe. Hii ina lengo la kuboresha kupatikana kwa maji katika kaunti ya Mombasa.

b) Kusudi la sera hii ni kuamua na kuanzisha mfumo wa usajili,shughuli,ufuatiliaji na tathmini ya kudumu ya vioski na standpipe katika eneo la huduma ya kampuni;

c)Sera hii itatekelezwa itakapoidhinishwa na Bodi ya Wakurugenzi wa Kampuni;

d)Idara tekelezi itasababisha taarifa za kila miezi mitatu kutayarisha kuhusu mchakato wa kuratibu kama ilivyoelezwa katika ratiba ya ukaunti za vioski na standpipe zilizopo katika msingi wa data ya Kampuni ili kuhakikisha kufuatwa kwa sera hii;

2. a) Hali ya vioski na standpipe katika eneo la maji ya Kampuni kabla ya ugatuzi wa usambazaji maji inaonyesha mfumo usiyo na mpangilio wa usimamizi na shughuli za mitambo hii muhimu inachangia pakubwa kwa hali hii ya kipekee ya maji katika Kaunti ya Mombasa.

b)Kiasi kikubwa cha maji yanayotolewa kwa Kampuni kuyasambaza hatimaye huuzwa kwa wenye vioski na standpipes kwa ushuru wa ruzuku. Kutokana na motisha huu wamiliki wa vioski wanashikilia maji yanayokusudiwa kusambazwa mfululizo kwa kuekeza kwenye matangi ya zaidi ya viwango vilivyopendekeza. Zaidi ya hayo visa vya shughuli haramu za wizi wa maji na ufyonzaji kutoka kwenye laini kuu na wenye vioski na standpipe vimeathiri ugavi sawa wa maji kwa watumizi wa maji ya nyumbani na wanaofanya biashara ya uuzaji wa maji. Hatimaye umiliki na shughuli za vioski na baadhi ya wafanyi kazi wa Shirika la Maji la Mombasa umeshinikiza manufaa yao dhidi ya wenye biashara hiyo na kuleta migongano ya kimaslahi;

c)Sera hii kwa jumla inalinda Kampuni kutokana na hatari ya kupoteza umuhimu wake katika usambazaji maji katika Kaunti ya Mombasa pamoja na uendelezaji wa uchumi na haki za kijamii zilizowekwa katika katiba 2010.

3. a)Mkakati wa Kampuni umesimama kwenye ibara ya 10 ya Katiba(2010)

b) Sera hii inakubali thamani ya Kampuni ya kuhakikisha uendelevu wa mamlaka yake ya kutoa urahisi wa upatikanaji wa maji safi na salama kwa kiasi cha kutosha. Hatimaye,sera itaimarisha maendeleo ya sura ya shirika.

c) Sera inalenga kuunganisha maendeleo ya ibara za 54,55 na 56 ya Katiba (2010) ambayo inalinda haki ya fursa sawa na kutobagua. Kwa hivyo,sera hii itapendekezwa na kanuni juu ya mitambo ya uendeshaji wa maji kama iliyoandaliwa katika kifungu cha sheria cha maji na maji taka cha Kaunti ya Mombasa 2016. Kuambatana na hayo, wadau wa ndani na nje wa Kampuni watanukulu sera hii kwa kuzingatia vioski na standpipe ndani ya eneo la huduma ya maji la Kampuni.

Sera ya Usimamizi wa vioski vya maji na standpipe 2019

4.Mpango wa kimkakati wa Kampuni ni kuhakikisha uendelevu wake wamkifedha,kijamii na kiuchumi na hivyo, sera hio inafanywa sawa na mweleko huo wa kimkakati.

Sehemu B

Upeo wa Sera ya Shirika

5.Sera hii inatumika kwa waendesaji na watendaji wa vioski na standpipe ndani ya eneo la Kampuni ya maji. Bila kuathiri ujumla wa hali iliyotangulia,sera hii itatumika katika kupitisha usimamizi kwa mijibu wa mchakato ulioorodheshwa katika ratiba ya akaunti zote zilizopo za vioski za maji ili kuhakikisha kufuata vibali vyote vilivyotakiwa vya vioski na standpipe. Kwa suala hilo, sera inaweka usajili namiongozo ya uendeshaji kwa ajili ya uendeshaji wa vioski na standpipe,majukumu ya waendeshaji wa vioski na standpipepamoja na masharti yaliyo na lengo la kuhakikisha kufuata na kutekeleza sheria.

6.Moyo na waraka wa sera itaonekana katika Kampuni kuhusiana na uendeshaji wa kawaida ,mwongozo na wajibu wa nyaraka za kuendeleza,kama vile taratibu za uendeshaji wa kawaida (SOPSs),Mkataba wa Huduma za Wateja(CSC),Miongozo ya Shirika la Wajibu wa Jamii(CSRG)kati ya hati nyngine za sera.

Sehemu C - Yanayohusu sera na miongozo
Sehemu 1 –Miongozo ya sera kwa jumla

7a) Katika jitihada za kuhakikisha wakaazi wa Kaunti ya Mombasa wasio na mifereji ya kibinafsi majumbani mwao wanapata maji safi,Kampuni itaidhinisha kuweko kwa vioski na standpipe katika maeneo ya kipato cha chini. Kwa kuepuka shaka , vioski na standpipe vinakusudiwa kuuza maji kwa kiasi kidogo kidogo katika maeneo ya kipato cha chini katika Kaunti ya Mombasa. Hii pia inatumika ambapo wakaazi hawawezi kugharamia kuungamishiwa maji kibinafsi majumbani mwao na vilevile kutoweza kulipia malipo ya kila mwezi kwa huduma hii na pia mahali ambapo upanuzi wa laini za usambazaji wa maji au vifaa vya kukuza huduma haviwezekani.

b)Vioski na standpipe vitawekwa kwenye maeneo ya kipato cha chini ambapo wakaazi hawawezi kufungua mifereji ya kibinafsi ama kugharamia ada za maji za kila mwezi. Akaunti yeyote ya kioski au standpipe katika eneo linguine lolote isipokuwa eneo lilipendekezwa na idara ya Kampuni ya huduma kwa wateja wa kipato cha chini au iliyoelezwa chini ya Data la WASREB,itavunja mara tu sera hii itakapotekelezwa.

c)Itakuwa ni sera ya Kampuni kuidhinisha ujenzi wa vioski na standpipe na ujenzi huo utagharamiwa na waendeshaji wa vioski na standpipe hizo. Kampuni itaruhusu watu binafsi wanaofaa na makundi yaliyosajiliwa kuendesha vioski na standpipe hizo.

d)Kampuni itatangaza kwa ajili ya kuajiri mawakala wa uendeshaji wa maji ambao kabla ya kutekelezwa kwa sera hii walikuwa wakiendesha shughuli hizo, au waombaji wapya wenye nia ya kuendesha shughuli hizo katika Kaunti ya Mombasa.

e)Kadiri Kampuni itakavyokuwa na haja ya kuajiri mawakala wa uendeleshaji wa maji katika Kaunti ya Mombasa, vioski na standpipe zote zitakavyo kuwa vikifanya kufikia mwanzo wa tarehe ya kwanza kwa sera hii vitafuata sera hii.

f)Kwa madhumuni ya kuajiri mawakala wa uendeleshaji wa maji, kamati ya uteuzi kutathimini na kuzingatia maombi itateuliwa na Mkurugenzi Mkuu wa Kampuni.

g)Sera hii inaweka hivyo miongozo ifuatayo,kwa ujumla;

i)Uendeshaji wa vioski vya maji na standpipe vinavyotumika kwa wale wanaofanywa na Kampuni kama taasisi na wale wanaofanyiwa chini ya idhini ya Kampuni kwa mawakala wa uendeshaji wa maji;

ii)Maombi ya usambazaji wa maji na mawakala wa uendeshaji wa maji kwa kutumia vioski na standpipes kwenye maeneo ambayo yatawekwa peke yake, na Kampuni;

iii)Mahitaji ya kimuundo ya ufungaji wa kiosk au standpipe ,ikiwa ni pamoja lakini bila kukoma kwa;

- Maelezo ya kimuundo ya kiosk maji au standpipe;
- Jinsi kioski cha maji au standpipe zilizoidhinishwa zinavyoweza kutambuliwa;
- Umbali uliokubaliwa kati ya kioski kimoja cha maji au standpipe na nyingine;
- Maelezo ya mfumo wa mifereji ya maji kwenye kioski ya maji au ufungaji wa standpipe.

iv)Majukumu ya kazi, majukumu na miongozo ya kifuatwa na kuzingatiwa na wote na waendesha na wasimamizi wa vioski na standpipe waliopewa jukumu na Kampuni.

v)Adhabu kwa uhalifu zitokanazo na ukiukaji wa kipengele chochote cha sera hii ya usimimanzi wa vioski na standpipe.

vi)Mipango ya mpito ili kusimamia kupitishwa kwa kioski kilichopo kisheria na akaunti za msimamo mitambo na shughuli

vii)Suala lolote linalohusika maalum na vibanda vya maji

h)Udhibiti juu ya miongozo ya sera iliyotajwa katika kifungu cha 7(g)inaweza kutolewa katika ratiba.

8a) Itakuwa wajibu na jukumu la kila mfanyakazi wa Kampuni kutekeleza sera hii.

b)Kwa madhumuni ya kutoa majukumu maalum juu ya taratibu za utekelezaji zilizomo katika sera hi, idara ya huduma kwa watu wenye mapato ya chini (LIC)au anayefuata kwa cheo ,na,kwa kushirikiana na kitengo/idara nyingine za Kampuni,itatekeleza sera hii;

c)Mamlaka ya kufanya maamuzi ndani ya Kampuni hii kuhusiana na utekelezaji wa sera hii itakuwa Mkurugenzi Mkuu,au Mwalikishi wake aliyechaguliwa ,na atatekeleza jukumu la kufanya maamuzi kwa ushirikiano na vitengo/idara za Kampuni kutekeleza sera hii;

d)Kwa kuepuka shaka, maamuzi yeyote yaliyotolewa na watu wengi wowote ila na watu walioidhinishwa na sera hii itakuwa batili tokea mwanzo.

9) Kwa mijibu wa mipango wa Kampuni wa uwajibikaji wa kijamii,upendeleo wa uteuzi na idhini wa mawakala wa uendeshaji wa maji itapewa kwa wafuatao;

1. **Mayatima na Wajane**
2. **Makundi ya wanawake**
3. **Makundi ya vijana**
4. **Watu wenye ulemavu**
5. **Mashirika ya Kijamii**

10a)Kamati ya uteuzi iliyotolewa katika kifungu cha 7(f)kuhusiana na matukio ya ajira yaliyotajwa katika kifungu cha 7(d),itapima na kulinganisha maombi ya kuzingatia kwa mjibu wa vigezo vifuatavyo:-

(i)Kutoa nyaraka za usajili wa kisheria:-nakala ya cheti cha usajili,hati za thibitisho za kulipa kodi na PIN za makundi/makampuni.

- Nakala za vitambulisho vya kitaifa,cheti cha maadili mazuri na hati ya PIN kwa watu binafsi na/au wanachama wa makundi;
- Kutoa maelezo ya kina ya CV/au maelezo ya kikundi (ikiwa ni pamoja na maelezo ya kina ya wachama wa kikundi);

ii)Kwamba eneo linalopendekeza la kioski cha maji linapaswa kuwa ndani ya maeneo ya kipato cha chini kama ilivyoelezwa katika data ya WASREB Maji na inapaswa kufikia nyumba nyingi zisizo na maji ya ndani kama inavyowezekana.

(iii) Mwombaji lazima awe tayari kufanya kazi kwa mujibu wa sera ya vioski na standpipe ya MOWASSCO, Sheria ya maji na maji taka ya Kaunti ya Mombasa(2016) na miongozo ya WASREB kuhusu uuzaji wa maji Kenya.

b) Kila mwombaji mpya kufuatia matangazo ya Kampuni kwa ajili ya kuajiri mawakala wa uendeshaji wa maji atajaza fomu ya maombi ya kawaida iliyotolewa katika ratiba, ambatanishe nyaraka zinazohitajika na kuwasilisha fomu zilizojazwa na hati zinazohitajika kwa Kampuni ndani ya kipindi maalum;

c) Endapo kioski au standpipe itahitajika katika eneo fulani la kipato cha chini na hakuna watu au kundi la watu wanaopenda kuteuliwa kama mawakala wa uendeshaji maji, Kampuni,kwa mara ya kwanza, itawatia moyo wakaazi eneo hilo,kupitia uhamasishaji wa umma, kuunda vikundi kama vile ilivyofikiriwa katika sera hii.

d)Kwa madhumuni ya kuendelea kwa waendeshaji wa vioski wa siku zilizopita, Kampuni inaweza kukagua upya wakati huo huo vioski na standpipes zote zilizopo kwenye eneo la maji la kaunti ya Mombasa ambako kufuatia tangazo la kuajiri mawakala wa uendeshaji wa maji, mtumiaji yeyote wa kioski wa hapo awali kabla ya kutekelezwa kwa sera hii ambaye ana nia ya kukidhi kigezo cha kustahiki kilichotolewa chini ya kifungu cha 11(a) atajaza fomu ya maombi ya kawaida inayotolewa katika ratiba,aambatanishe nyaraka zinazohitajika kwa kampuni ndani ya muda uliowekwa.

11a) Idadi ya waendeshaji vioski walio na vioski binafsi an standpipe zilizoidhinishwa na Kampuni kabla sera hii haijabuniwa wanaweza kubuni kundi la kujisaidia wenyewe,shirika au chama chini ya sheria husika za Kenya ilikuwa na makabiliano na Kampuni kuhusu mambo ya sekta ya maji na kwa makusudi ya kudhibiti wanachama wake kisheria.

b)Shirika lililobuniwa na mawakala wa kuendesha vioski /standpipe lazima lizingatie sheria zinazohusu kubuniwa kwake. Shirika linapotoa nakala ya katiba yake kwa Kampuni ni lazima Katiba hiyo iambatane na sera hii na malengo ya Kampuni.

c) Shirika lililobuniwa litatuma maombi ya kutambuliwa na Kampuni. Maombi yatakapokubaliwa,mkataba ya makubaliano utaafikiwa na pande zote mbili. Shirika litafanya ushirika na Kampuni ili kusawazisha utekelezaji wa uendeshaji wa vioski katika eneo lake la huduma.

d) Shirika la wanaouza maji litaweka orodha kamili ya wanachama wake na maeneo ya utekelezaji wa vioski kwa urahisi wa kutambuliwa. Shirika,miongoni mwa mambo mengine litapigania na kulinda haki za wanachama wake,hudhibiti kisheria uendeshaji wa vioski vya wanachama wao na kuhakikisha wanafuata sheria na masharti yote.

e) Malengo ya shirika yatahusu pia:- Kuelemisha wanachama wake juu ya maji salama,kuujenga ufahamu wa wanachama kuhusu ufahamu wa ubora wa maji na maarifa ya biashara,kuwatambua wawakilishi wa kufuatilia kuona kwamba sheria na masharti yaliowekwa na watoa huduma yanazingatiwa na wanachama wake wote. Hatua za wanachama binafsi za kukiuka sheria na masharti zitakuwa na athari kwa shirika lote kwa jumla,zinazoweza kuwa pamoja na kufutiliwa mbali kwa mkataba wa utambuzi baina ya shirika na MOWASSCO.

12a)Sera hii inakataza wenye mifereji ya nyumbani kuuza maji. Wenye mifereji ya ndani hivi sasa wanaouza maji hayo wanavunja sheria.

b) Mmiliki yeyote wa maji ya ndani anayeuza maji anafanya kosa la kuadhibiwa chini ya ratiba ya makosa iliyomo.

Sehemu ya pili – Usimamizi wa Standpipe/Vioski vya Maji

13a) Kwa madhumuni ya usimamizi wa vioski vya maji chini ya sera hii,wasimamizi wa Kampuni watabuni kikosi cha vioski kitakachojumuisha wanachama wafuatayo;

i)Meneja Mkuu wa Biashara na Huduma kwa wateja kama mwenyekiti;

ii)Meneja wa Huduma kwa wenye kipato cha chini kama mwandishi;

iii) Mameneja wawili wa vitengo vya Biashara vya Mombasa Magharibi na Kisauni;

iv)Mameneja wa miradi na/au wawakilishi wao walioteuliwa na washirika wa maendeleo kwa maskini watajumiishwa kama wanachama wanaoshikilia nafasi hizo kutokana na ushawishi wao kulingana na majukumu yao kwingineko.

b)Majukumu ya kikosi yatahusu bila kutohusisha;

i) Andika waraka juu wa majukumu yake katika kikao cha kwanza ukaoidhinishwa na wasimamizi wa Kampuni;

ii)Andaa mpangilio wa utekelezaji kamili wa sera

iii) Jumuisha taaluma yeyote ambayo bado haijawakilishwa katika kikosi kikishauriana na Mkurugenzi Mkuu

iv) Toa mapendekezo ya uendeshaji wa kudumu ya Kampuni ili kuidhinishwa na wasimamizi wa Kampuni.

v)Tekeleza kwa bidii mapendekezo yalioidhinishwa na wasimamizi wa Kampuni.

14a) Kikosi cha vioski na standpipe kitafanya idadi ya mikutano kama itakavyoamuliwa na kiongozi wa kikosi.

b) Mwandishi wa kikosi cha vioski na standpipe atanukulu taarifa zote zitakazozungumziwa kwenye mikutano.

Sehemu ya Tatu-Usambazaji wa Maji,Ubora na Ushuru

15a) Wanaouza maji watapata kibali cha biashara kutoka kwa serikali ya kaunti ya Mombasa,kibali kutoka kwa idara ya afya ya umma na leseni ya uendeshaji wa kioski kutoka kwa shirika la MOWASSCO.

b) Mwendeshaji kioski atahitajika kulipa ada ya shilingi 10,000/- kwa shirika la maji kabla ya kuweka sahihi mkataba. Mwendeshaji ataweza kurudishiwa fedha hiyo mkataba unapomalizika au zitumike kufanya marekebisho kwa uhalibifu yoyote unaoweza kusabishwa na mwendeshaju au kulipia madeni yoyote akatayokuweko mwisho wa mkataba. Ada zozote zilizolipwa awali zitajumlisha kufikia kiwango hicho cha shilingi 10,000/-.

c)Mawakala wa uendeshaji wa huduma za kuuza maji watahakikisha kwamba maji yanayotolewa kwenye kioski cha maji au standpipe ni yale tu yanayotoka katika mabomba ya usambazaji ya Kampuni;

d)Idara ya usimamizi wa huduma za maji ya kamati itatoa orodha ya visima vya maji vya kibinafsi vilivyoidhinishwa chini ya sehemu 35(1)(2) ya Sheria za Maji Safi na Maji Taka (2016);

e) Ni hatia kuuza au kuwahadaa watumiaji wa maji kwa kuwauzia maji yasiyo masafi na yenye chumvi kutokakwenye visima vyenye kina kidogo na kuwahada kwamba ni maki safi yatakayo kwenye mabomba ya Kampuni, hatia ambayo itasababisha mashtaka na adhabu sawia na uunganishi haramu kwa huduma za maji kama ilivyo chini ya sehemu ya 28 ya Sheria ya Maji Safi na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa (2016)

f)Wakala yeyote wa maji atakayeuza maji kutoka kwa chanzo kingine chochote cha maji kwenye kioski au standpipe iliyoidhinishwa,isipokuwa kutoka kwenye mtandao wa usambazaji maji atapokonywa idhini na hataruhusiwa siku zijazo.

g)Mawakala au uendeshajiwa vioski watadumisha usafi kwa jumla katika maeneo ndani nan je karibu na vioski/standpipe wakati wote na kuhakikisha kusafishwa kwa matangi ya uhufadhi yaliyowekwa kwenye vioski angalau mara mbili kwa mwaka.

h)Wauzaji maji sharti wapata mafunzo ya kimsingi juu ya usafi wao. Nguo zenye rangi angavu kama ovaroli na makoti zinapendekezwa kwa wauzaji wote wa maji.

i)Kumimina maji kwenye kioski ni kupitia faneli ili kuzuia kutumbukiza mabomba kwmye vyombo vya kuhifadhi maji. Bomba la kumimimia halitaweka sakafuni kamwe.

j)Mawakala wa uendeshaji wa vioski,kwa ushirikiano na Kampuni,watathibiti kujazwa kwa matangi ya uhifadhi,yatakayokuwa na uwezo wa kuhifadhi lita 5000 (cubic mita 5) kwenye kioski ili kuhakikisha uhifadhi wa kutosha na kuzuia upungufu wa maji na vile vile kumwagika kwake.

17a) Mawakala wa uendeshaji wa maji hawataingiliana na kazi ya mabomba na kufunga matangi ya uhifadhi ya ziadai kwenye vioski au standpipe.

b) Hata hivyo, utekelezaji wa mabadiliko na kuingiliwa kwa mabomba kulikoidhinishwa kabla mita haijafungwa kwenye kiosk au standpipe kwa madhumuni yaon matengenezo ni jukumu la kipekee la Kampuni, mabadaliko ambayo hayataingilia na ugavi wa maji kwa watumizi wa maji ambao kawaida wanaohudumiwa na vioski na standpipe na wakati wote, kwa idhini ya maandishi ya Mkurugenzi Mkuu.

c) Mtu yeyote atakayeingilia mabomba kabla ya mita kwa kioski au standpipe bila idhini ya Kampuni anavunja sheria chini ya ratiba ya makosa, hususani,sehemu ya 27 ya sheria ya maji na maji taka ya Kaunti ya Mombasa.

18a)Mawakala wa uendeshaji wa maji watalipa Kampuni kwa ajili ya maji mengi yanayotolewa kwenye vioski au standpip kwa ushuru wan(RTA)ulioidhinishwa na WASREB kwa kila kuibik meter kama itakavyohesabiwa katika mita kama ilivyoidhinishwa ambayo RTA itabuni mara kwa mara chini ya ukaguzi.

18b)Mawakala wa uendeshaji wa maji watauza maji kwa waakazi na umma kwa jumla madhubuti kwa ada ya RTA ya mtungi wa lita 20 kama ilivyoidhinishwa, au kama itakavyobadilishwa wakati kwa wakati na WASREB.

Seheme ya IV-Usimamizi wa Uendeshaji wa maji na malipo yake

19a) Mawakala wa uendeshaji wa maji waweza kuendesha biashara nyinginezo kando na shughuli ya kuuza maji.

b)Bidhaa zinazouzwa kando na maji katika vitega uchumvi vya waendeshaji wa maji, ambazo kwa kawaida zinaweza kuleta uchafuzi wa maji katika ratiba ya bidhaa zilizokatazwa, hazitaruhusiwa karibu na vioski vya maji na standpipe.

c)Kikosi cha vioski na standpipes kitawakagua mawakala wote wa uendeshaji wa maji wanaoendesha vitega uchumi halali.

20a) Shughuli za uuzaji wa maji zitafunguliwa saa kumi na moja alfajiri na zitafungwa sio baada ya saa tatu usiku kila siku.

b)Shughuli za kila siku za kioski na standpipe lazima ziandikwe wazi na kwa kina katika kitabu cha uendeshaji wa vioski na standpipe katika ratiba za sera hii. Kwa kuongeza,mihutasari ya kila mwezi itaandaliwa na wakala katika muundo uliotolewa katika ratiba.

21.Mawakala wa uendeshaji wa maji watasoma mita zao kila siku, wakati wa kufunguliwa na kufungwa kwa vioski na standpipe na kuandika tarakimu hizo katika kitabu cha shughuli za vioski na standpipe.

22. Mawakala wa uendeshaji wa maji, bila kukosa watawasilisha nakala ya tarakimu za mita kila mwezi tarehe ya 15 kwa maafisa wa kibiashara wa Kampuni katika ofisi za maeneo katika muundo uliotolewa katika ratiba ya sera hii.

23a) Ndani ya siku saba(7) kwanzia tarahe ya kupokea bili ya mwezi uliopita , wakala wa uendeshaji wa maji atalipa malipo kamili ya matumizi yake.

b)Kukosa kulipa madeni kutavutia amana ya ziada kama ilivyoelezwa katika ushuru alioidhinishwa, hali kukosa kulipa madeni kwa kipindi cha miezi mitatu(3) kutasababisha kusitishwa kwa akaunti na deni hilo kukatwa kutoka kwa amana.

c) Ikiwa deni ni kubwa ni kubwa kuliko amana, hatua za kisheria zitachukuliwa kwa ajili ye kurejesha deni hilo kikamilifu na wakala huyu wa uendeshaji wa maji hatakubaliwa kwa siku zijazo kwa ajili ya uendeshaji wa vioski na standpipe.

24a) Mawakala wa uendeshaji watahakikisha kuwa masharti haya ya kimsingi na ya lazima yanazingatiwa katika vioski au standpipe;

i)Kwa kuhakikisha kwamba bei iliyopendekezwa ya mtungi wa lita ishirini (20) inaonyeshwa waziwazi mahali panapoonekana katika kiosk au standpipe.

ii) Kuhakikisha kwamba kiosk au standpipe zinahifadhiwa wakati wote kuambatana na viwango vya Kampuni bila kuingiliwa kwa mabomba.

iii)Kuhakikisha kwamba mazingira ya kiosk au standpipe yanawekwa katika viwango vya usafi kuambatana na sheria za Afya ya Umma za Kenya.

iv)Mifereji ya kutoa maji yaliyomwagika kutoka kwenye standpipe/kioski cha maji itaambatana na Sheria ya Afya ya Umma,sehemu ya 242 ya sheria za Kenya.

v)Kuendesha shughuli za kioski na standpipe kwa hali ambayo kwa vyovyote haienezi kupotea kwa maji,na kufahamisha Kampuni, ndani ya saa moja (1) kuvuja kwa maji kutakapotambuliwa au kuonekana kabla au baada ya mita ya maji.

25a) Mawakala wa uendeshaji wa maji, au wenye akaunti za vioski zilizopo wanakatazwa kuhamisha kioski au standpipe kutoka kwa mtu mmoja hadi mwingine. Hata hivyo kuambatana na hali hii,umiliki wa vioski vya maji/standpipe inaweza tuu kuidhinishwa na Shirika la MOWASSCO baada ya kuwasilishwa kwa stakabadhi zifuatazo;

i)Nakala iliyothibitishwa ya kitambulisho cha muuzaji

ii)Nakala iliyothibishwa ya mkataba wa mauzo

iii)Nakala iliyothibishwa ya hati ya kifo (iwapo kuna kifo)

iv)Thibitisho la malipo kamili ya madeni yote.

b) Mawakala wa uendeshaji wa maji wanatarajiwa kuonyesha leseni kwa wakati watakapohitajika.

26a)Kioski cha maji au standpipe inaweza kuhamishwa nje ya mipaka ya eneo iliposajiliwa kwa idhini ya Kampuni na kwa gharama ya wakala anayeendesha kioski au standpipe hiyo.

27. Ukiukaji wowote wa masharti ya sehemu hii ya IV unaweza kusababisha idhini ya wakala wa uendeshaji wa maji kusitishwa bila taarifa.

Sehemu ya V – Kuwekewa mita za vioski na standpipe

28a) Kampuni itafunga mita na kudhimisha hali mzuri ya kutengenezeka,mita ya maji kwenye kioski ya maji au standpipe. Bila kuathiri upeo wa mambo yaliyotangulia,ufungaji wa mita, ukaguzi,kutathmini , ukarabati, matengenezo na/au kubadilishwa kwa mita litakuwa ni jukumu la Kampuni pekee.

b)Mita ya kioski au standpipe iliyoidhinishwa itafungwa kwa mujibu wa taratibu za kawaida za uendeshaji za Kampuni na masharti ya viwango vya Kampuni ambayo yatasomwa pamoja na sera hii.

29a) Wakati ambapo mita umeharibiwa na wakala wa uendeshaji wa maji yeyote wa tatu,ikiwa ni pamoja lakini si kwa wateja wake tu, wakala wa uendeshaji maji atawajibikia gharama za kubadilishwa kwa mita na gharama zitakazoambatana nazo.

b)Mara tu uharibifu wowote wa mita utakapotambuliwa wakala wa uendeshaji maji atasitisha mara moja shughuli zozote za kuuza maji na hatimaye kuifahamisha Kampuni juu ya tukio hilo ndani ya masaa ishirini (24) ya uharibifu huo.

30a) Kuingiliwa kokote kwa mita, ikiwa ni pamoja na kuvuja muhuri,katika vioski/standpipe vya maji wakati wa kufungwa kwa mita na mafundi wa binafsi na watu wengine wasioidhinishwa hata baada ya uharibifu uliolengwa katika kifungu cha 29, itasababisha uvunjaji wa nyenzo hii.

b)Mtu yeyote anayeingilia mita ya maji,ikiwa ni pamoja na kuvunja muhuri, katika mitambo ya bomba/maji wa kioski hufanya kosa la kuadhibiwa chini ya kifungu cha 27 cha Sheria ya Maji ya Kaunti.

Sehemu ya VI – Usalama wa mitambo ya Vioski na Standpipe

31a) Itakuwa ni jukumu la wakala muendeshaji wa maji kuhakikisha usalama wa rasilimali za kudumu na zisizo za kudumu zilizo chini ya idhibiti wake wakati wowote na atawajibika kikamilifu kwa kupotea au uharibifu unaoweza kutokea kwa kioski cha maji au standpipe.

b) Wakala mwendeshaji wa maji atakuwa na jukumu la kipekee la kulinda bomba umbali wa hadi mita 200 kabla ya mita, baada ya mita, vyumba vilivyojengwa na vizuizi vingine na kuzuia uharibifu wowote au wizi wa sehemu yeyote ya mitambo.

Sehemu VII-Kufikiwa kwa mitambo ya maji au standpipe

32a)Mawakala wa uendeshaji wa maji, wakati kwa wakati watahakikisha na kuwaruhusu wafanya kazi wa Kampuni, bila gharama yoyote,haki kama za kufikia mitambo ya vioski na standpipe kama inavyohitajika kwa ajili ya mwenendo wa biashara ya Kampuni;

b) Kampuni, kupitia kwa wakaguzi wake, watakuwa na mamlaka, kukagua na kufuatilia usafi wa jumla na matengenezo ya vifaa vya kioski ya maji na standpipe ikiwa ni pamoja na usafi wa tangi lolote linalohudumia kioski cha maji kwa kuzingatia kifungu cha 24 cha sera hii.

c)Kampuni itatoa vitambulisho vya kipeke kwa wafanyakazi wake wanaotekeleza wajibu wowote kama ilivyoelezwa katika kifungu hiki.

Sehemu VIII – Sharti na Kufungwa kwa Mikataba ya Uendeshaji wa Maji

33a) Mawakala wote na uendeshaji wa maji watajaza fomu ya maombi ya kioski ya maji na standpipe ambayo inatumika kuwateuwa waendesha vioski na standpipe na ukaguzi wa waendesha vioski waliopo, na waambatamishe hati zote zinazohitajika ambazo zitaunda makubaliano ya uendeshaji wa maji kati ya Kampuni na wakala wa uendeshaji wa maji.

b) Wakala wa uendeshaji wa maji aliyeteuliwa atatia sahihi repoti ya kibali kwa makubaliano na Kampuni kufuata sheria husika, kanuni na sera hii.

c)Hakuna makubaliano ya uendeshaji wa maji yatakuwa sahihi isipokuwa yana sahihi za mweka sahihi aliyeidhinishwa kwa niaba ya Kampuni na wakala wa uendeshaji wa maji.

d)Tarehe ya kuanza kwa mikataba ya uendeshaji wa maji itakuwa ile siku ambayo Kampuni itaruhusu wakala wa uendeshaji wa maji kuendelea na shughuli za kuuza maji kwenye kioski/standpipe iliyitambulishwa na tarehe ambayo mweka sahihi aliyeidhinishwa na Kampuni atakapoweka sahihi yake kukubaliana na mkataba huo.

34. Mikataba ya uendeshaji wa maji itakuwa halali tangu tarehe ya kuanza na itaendelea kikamilifu na athari isipokuwa ilisitishwa mapema kulingana na masharti yaliomo katika sera hii.

35. Muhula wa kwanza wa uendeshaji unapokamilika baada ya sera hii kwanza,leseni ya uendeshaji itafanywa upya kila mwaka kwa chaguo la Kampuni na itatozwa ada ya usimamizi ya shilingi mia tano(Kshs.500)ambayo itatazamwa upya na Kampuni mara kwa mara kwa maombi lakini kwa maandishi na wakala mwendesha maji, yatakayopokewa na Kampuni, sio chini ya miezi miwili(2)kabla ya kumalizika kwa muda wa leseni iliyoko, kwa masharti kama yaliomo au masharti wengine kama yatakavyotolewa na Kampuni kutuma maombi ya kutolewa upya kwa leseni kama ilivyotafakariwa chini ye sehemu hii. Kukosa kutimiza hayo kutasababisha kusitishwa kwa leseni na Shirika la MOWASSCO.

36.Kampuni inahifadhi haki za kipekee za kusitisha mkataba wowote wa maji/leseni kabla ya tarehe ya kumalizika kwake ikiwa wakala wa uendeshaji wa maji:-

i)Atayefanya ukiukaji wowote wa masharti ya sera hii na,kwa sababu ya uvunjaji wa masharti yenye uwezo wa kurekebisha,ameshindwa kurekebisha uvunjaji huo wa masharti, siku thelasini (30) baada ya kupokea taarifa iliyoandikwa yenye kutoa taarifa kamili ya uvunjaji wa masharti, akiomba uvunjaji huo wa masharti kutengenezwa.

ii) Huacha,au kutishia kusitisha, kuendelea na huduma iliyoidhinishwa ya uendeshaji maji.

iii)Atajihusisha na mwenendo wowote unaoathiri huduma kwa jumla au anafanya chochote ambacho, kwa maoni ya Kampuni , kinaweza kuwa na madhara au kuharibu uhusiano baina ya Kampuni na mwendesha maji au vinginevyo ikiwa masuala yameelezwa kwa Kampuni ambayo inaamini inaonyesha kwamba wakala wa uendeshaji maji hakufaa na sahihi kuendelea kushughulika na huduma za uendeshaji wa maji zilizoidhinishwa;

iv) Anashindwa kuzingatia viwango vya Kampuni vilivyoelezwa au kuboreshwa mara kwa mara;

v) Ni mfanyakazi wa Kampuni na/au jamaa yake wa karibu;

37.Kwa lengo la kifungu cha 36 hapa juu,uvunjaji wa masharti utachukuliwa kama unaoweza kurekibishwa ikiwa mwenye kuvunja masharti anaweza kuzingatia sehemu ya sera inayohusika katika hali nyinginezo zozote isipokuwa wakati wa utendaji (ikiwa wakati wa utendaji kuhusiana na wajibu huo, si wa asili).

38.Haki ya Kampuni ya kusitisha makubaliano ya uendeshaji wa maji au leseni inayotokana na sera hii itakuwa isiyoathiri haki yoyote au uwezo wowote wa Kampuni au mwendesha maji kulingana na uvunjaji wa makubaliano.

39. Kwa makusudi ya kutekeleza masharti ya sehemu hii ya nane (viii) sehemu inayohusu uvunjaji masharti yanayohusu mwenendo wa wafanyikazi wa Kampuni na makosa kwa jumla katika sheria ya maji na maji taka ya Kaunti ya Mombasa itatumika kwa ukamilifu.

MASHARTI YA UTATHMINI WA AKAUNTI ZA VIOSKI NA STANDPIPE ZILIZOPO

40. Kikosi cha vioski na standpipe kitatathmini akaunti za vioski vya maji zilizopo kwenye sajili ya tarakimu za Kampuni (kwa kawaida zianzazo na herufi K)chini ya mfumo uliolezwa katika kifungu 11. Akaunti hizo za vioski zilizoko katika sajili ya tarakimu za Kampuni ambazo zimepitishwa kuwa zilizotimu vigezo vya chini zaidi zitachunguzwa zaidi ambayo mwenye akaunti ya kioski:-

i)Atalipa kikamilifu deni lote lililo katika akaunti yake;

ii)Atalipa ada ya amana ya kioski cha maji, kama haijalipwa;

iv) Atabadalisha viwango vilivyoko vya mabomba na kuweka mabomba ya thuluthi tatu (¾ “) ya inchi au inchi moja(1);

iv)Atafunga mita upya juu ya kiwango cha chini ardhini;

v)Ataweka chumba cha mita kinachofungika;

vi) Ataweka bomba baada ya mita na standpipe kuambatana na muundo wastani wa vioski vya maji (bomba linalounganisha baada ya mita hadi kwenye standpipe litawekwa juu ya ardhi na wazi kwa ukaguzi wakati wote);

vii) Badilisha tangi la uhifadhi lililoko na tangi lisilozidi kubik mita tatu (3m) au lita elfu tatu,na uunganishi wa tangi la uhifadhi na Tee(T) iliyounganishwa kutoka kwa standpipe kuelekea kwenye tangi la uhifadhi;

viii)Ataondoa bomba unganishi kutoka kwenye tangi la chini ya ardhi kama lipo;

ix)Ataondoa bomba unganishi kutoka kwenye matumizi ya maji ya ndani, au mahali pa mauzo pa ziada panapohudumiwa na mita ya kioski cha maji;

x)Ataondoa uunganisho wowote chini ya bomba kama upo;

xi)Ataondoa bomba linalounganishwa na mifereji (atauza maji moja kwa moja kutoka kwenye mfereji bila kutumia bomba lolote)

xii)Piga rangi za viwango vilivyowekwa vya maandishi nje ya kuta za kuta za kioski cha maji, ikiwa ni pamoja na rangi za kikundi cha kujisaidia wenyewe au shirika wakala wa uendeshaji maji itakuwa ni wa;

xiii)Atauza maji kwa bei iliyopendekezwa na WASREB ya mtungi wa lita ishirini (20),au kulingana na ushuru utakaotazamwa na mdhibiti mara kwa mara.

Kikosi cha vioski vya maji na standpipe kitatathmini akaunti za vioski vya maji na standpipe zilizoko kabla ya kupendekeza kuidhinishwa kutumia vigezo vya tathmini vilivyowekwa katika ratiba.

RATIBA

Ratiba A - Mwongozo wa fomu za maombi ya vioski vya maji na standpipe

Ratiba B - Mwongozo wa kuweka vioski vya maji na standpipe

Ratiba C - Mwongozo wa utekelezaji wa shughuli za kibiashara za vioski vya maji na standpipe

Ratiba D - Ukiukaji unaohusu vioski vya maji na standpipe

Ratiba E - Uuzaji wa bidhaa nyingine pamoja na shughuli za uuzaji wa maji

Ratiba F - Sampuli ya kiwango cha fomu ya maombi ya vioski na standpipe

RATIBA A

MWONGOZO WA FOMU ZA MAOMBI YA VIOSKI VYA MAJI NA STANDPIPE

1. Waombaji wa uwakala wa uendeshaji wa maji watapata fomu za maombi kutoka kwa ofisi ya kampuni ya kitengo cha huduma za Maji kwa wenye kipato cha chini.

2. Mwombaji ataambatanisha stakabadhi za kuthibitisha zifuatazo, ikiwa ni pamoja na stakabadhi zinazotakikana katika kigezo cha ustahiki kwenye fomu ya maombi iliyojazaa;

a).Picha ya pasipoti ya mtu binafsi, au picha ya kikundi ikitambulisha kwa uwazi viongozi wa kikundi (ambao wataombatanisha picha zao za pasipoti);

b)Wasilisha thibitisho la umiliki kama vile hati miliki/barua ya ugawaji,kukodisha,mkataba wa kukodisha au mkataba wa mauzo ya ardhi inayokusudiwa kuwekwa kwa mitambo au kama kioski ya maji au standpipe ipo;

c)Maandiko ya azimio la kupata na kuendesha standpipe/kioski(kwa makundi yaliyopangwa);

3.Fomu ya maombi iliyojazwa kikamilifu itaweka katika sanduku la sabuni katika ofisi ya Mkurugenzi Msimamizi. Fomu zote za maombi zitafunguliwa baada ya kumalizika kwa muda uliowekwa katika tangazo na hatimaye kutathminiwa na kamati teule kama inavyotarajiwa katika sera hii na kukagua vioski na standpipe zilizoko na kutoa mapendekezo ya sahihi kabla ya kupeleka fomu kwa kikosi cha standpipe na vioski vya maji.

4. Meneja wa huduma kwa wenye kipato cha chini atapeleka fomu za maombi zilizojazwa kikamilifu kwa kikosi cha vioski vya maji na standpipe pamoja na orodha ya wale woteambao wametimiza matakwa ya sera hii na orodha nyingine ya wale wameshindwa kutimiza matakwa ya tathmini na kuidhinishwa.

5. Katika misingi ya nusu ya kila mwaka, mwenyekiti wa kikosi cha vioski vya maji na standpipe atatoa fomu zote zilizotathminiwa na kuidhinishwa kwa Timu ya Usimamizi ya Kampuni (CMT). Vilevile mwenyekiti huyo atatoa orodha ya waombaji woteambao hawakuhitimu na sababu ya kutohitimu.

6. Waombaji wote waliofuzu na wasiofuzu watajulishwa kupitia barua ndani ya miezi mitatu baada ya muda wa maombi uliowekwa kumalizika. Waliofuzu watahitajika kukata kibali cha biashara (Single Business Permit)kutoka kwa idara ya Kaunti ya Mombasa,Cheti cha Afya kutoka kwa Idara ya Afya ya Umma na hatimaye walipe amana iliyoidhinishwa kwa Kampuni ya MOWASSCO ndani ya muda ya miezi mitatu la sivyo kukubaliwa huko kutakatizwa.

7. Mkataba/Kandarasi ya kuendesha maji utabuniwa waombaji waliofuzu watakapojulishwa ambapo mita ya maji itafungwa kwenye standpipe/kioski cha maji na kutolewa kwa kitabu cha uendeshaji wa kioski na standpipe.

RATIBA B
MWONGOZO WA KUWEKA VIOSKI VYA MAJI NA STANDPIPE
Kutambua cha Eneo la Kioski na Standpipe

1.Kioski cha maji au standpipe kitawekwa kwenye eneo ambalo kinaweza kufikiwa kwa urahisi na bila ubaguzi kwa wateja na wafanyakazi wa Kampuni kutahakikishwa.

2.Eneo litakuwa mbali na vyanzo vya uchafuzi, yaani karakana za kurekebisha magari,vifusi, mahali pa kuoshea magari au vituo vya petrol.

3.Kioski ya maji au standpipe itakuwa mita angalau 100 mbali na barabara kwa hivyo kuwekwa kwa vioski vya maji kwenye sehemu iliyotengewa upanuzi wa barabara hakutaruhusiwa. Ikiwa hitaji lililothibitishwa la kuweka kwa standpipe au kioski karibu na eneo lililotengewa upanusi wa barabara, idhini ya awali inapaswa kupatikana kutoka kwa mamlaka husika yaani KENHA,KURA,KERRA,Serikali ya Kaunti na kadhalika.

4.Kioski cha maji au standpipe litakuwa na eneo wazi la kutosha kuzunguka lisilopungua mita tatu (3m)upana kamili unaozunguka standpipe au eneo la kioski cha maji.

5.Kioski cha maji au standpipe kitakuwa umbali usiopungua mita mia moja na hamsini(150)kutoka kwa kioski au standpipe nyingine.

6.Hakuna vioski vya maji au standpipe zitakazoruhusiwa katika mitaa iliyo na mpangilio, katikati ya jiji na maeneo yenye mpangilio madhubuti ya ujenzi.

7.Mawakala wa uendeshaji wa maji watakaoamua kuwa wanachama wa makundi ya kujisaidia wenyewe,chama na/au shirika lolote watapiga rangi sehemu nmoja nzuri na inayoonekana/eneo/upande,rangi za makundi yao ya kujisaidia wenyewe,vyama na/au shirika.

Sehemu Ya 11 - Nyenzo,Muundo,Mabomba,Mitaro na Ukamilishaji (Kioski cha maji)

1.(i)Muundo utajengwa kutumia matofali ya mawe kwa ukuta na saruji kokoto kwa ajili ya msingi,slabu ya sakafu,slabu ya paa,eneo la kutekea,nguzo na mihimili;

ii)Miafaka ya mlango na madirisha itaundwa kutumia chuma kali ili kuzuia uharibifu wa wizi;

iii)Miafaka ya milango na madirisha itaundwa kutokana na bomba za mraba za viwango vya 2.5mmx37mmx25mm;

iv)Shata za milango na madirisha zitatengenezwa kwa sahani ya chuma ya uzito wa geji 18 kwa viwango vinavyohitajika;

2 i) Itakuwa imewekwa kwa namna ambayo wakati imefunguliwa kikamilifu itakuwa mkabala na ukuta wa mbele wa kioski kuzuia kizuizi cha kuinua.

ii)Madirisha yanapaswa kujengwa na mfuko wa kuonyesha ili kwamba yanapokuwa wazi,mfuko wa kuonyesha unaweza kuonekana kutoka nje.

3i)Kwa ujenzi wa standpipe,kuta zitakuwa za matofali yam awe;

ii)Kuta zitajengwa kwa manwe yenye upana wa 200mm kutoka timboni na standpipe itakuwa na upanawa 1.5 mita na kima cha 1.5m.

4.i) Itakuwa yenye nguzo zisizofika kumi (PN10);
ii) Mabomba yote yatakuwa ya PPR 20mm pekee. Mabomba yaliozidi 25mm hayataruhusiwa isipokuwa kwa idhini ya maandishi ya Kampuni;

iii)Zana zote,mifereji na vifaa vinginevyo zitakuwa za chuma isipokuwa imeelezwa na Kampuni kwa maandishi;

iv)Mita itakuwa ya mitambo ya volumetric ya kiwango cha milimita 20. Ni mita moja tu itakayoruhusiwa katika kioski.

v) Tangi la kuhifadhi maji litakuwa la lita 5000 (kuibik mita 5). Ni tangi moja tu litakalowekwa katika kioski na litawekwa angalau milimita 600 juu ya sehemu ya kuchota. Matangi ya kuhifadhi yanayozidi lita 5000 hayataruhusiwa.

5 i) Tahadhari na aina ya mtaro wa maji yamwagikayo ili kuepuka kuteleza na kuanguka na urahisi wa kufikia kwa ajili ya kusafisha na matengenezo.

ii) Unda slaba ya maji ambayo itaongezeka kuelekea kwenye shimo la maji yamwagikayo na mtaro unaoelekea kwenye shimo la maji yamwagikayo.

iii) Unda eneo la kuchotea lililojengwa kulingana na upana mzima wa eneo la uso wa kioski na lililogawanywa sehemu tatu. Sehemu ya katikati ya msingi wa kioski mbele ya mifereji itajengwa kwa kimo cha magotini. Sehemu mbili za msingi za kando kando mwa kioski zinazosambaa kwenye eneo la kati la msingi wa kioski zitajengwa kwa kimo cha kiunoni ili kurahisisha kuinuliwa kwa vyombo vya maji vilivyojazwa. Pembe za eneo la kuchota litazungukwa na eneo la milimita 25 kuepuka kuporomoka kwa pembe hizo;

iv) Jenga shimo la maji yamwagikayo ambalo litakuwa na kima cha ndani cha 600mmx600mmx1000mm vipimo vya ndani lililojengwa na kuta za mawe na slabi ya kifuniko cha saruji. Shimo la kupokea maji litajengwa pembeni mwa mtaro ili kupokea maji imwagikayo. Shimo la kupokea maji imwagikayo litakuwa na kifuniko kilichotengenezwa kwa simiti na kokoto kuwezesha usafishaji na kufungua na pia kuepuka ajali.

6i)Saruji ya kupiga plasta itakuwa na kiwango cha 1:3 simiti kwa mchanga iliyolainishwa kwa chuma kuepuka kioski chenye vumbi.

ii) Msingi wa eneo la kuchotea litalainishwa kwa saruji safi. Kuta zote za ndani zitapigwa plasta. Nguzo na mihimili na slabu ya sakafu pia zitapitwa plasti. Njuzo zingine za kuta zitakuwa zimefungwa kwenye viungo vyenye usawa tu wakati viuungo vya wima vitapungua.

iii)Sakafu itakuwa ya saruj ya 32mm yenye mchanganyiko ya 1:3 simiti kwa mchanga na iliyolainishwa laini;

iv) Rangi zote kwenye kioski zitaambatana na rangi za **SAMAWATI na NYEUPE** za Kampuni na zitakuwa ni za daraja la kwanza; Rangi ya ndani itakuwa nyeupe ya maji kwenye kuta zote na dari. Milango na madirisha itakuwa ya samawati ya Bermuda ya mafuta na nje nyeupe ye maji.

v)Maandishi ya kuonyesha bei, masaa ya kazi, Kampuni, mfadhili,serikali ya Kaunti wa washirika wengine na nembo yataandikwa kwenye kibao kitakachosimamishwa ukutani. Maneno **"KIOSKI CHA MAJI"** nambari ya akaunti miongoni mwa maelezo mengine yatakuwa sehemu ya matangazo. Kibao cha matangazo chawezo kusimamishwa kwenye kifuko cha matangazo ya kioski;

vi) Miferefi mitatu (3) itaungamishwa na itakuwa ya viwango vizuri kustahimili utumuzi mgumu ambayo ni aina ya pegler au viwango sawia na hivyo;

vii) Kioski cha maji kitakuwa na mbao tatu madhubuti za vipimo vya 20mmx450mm mbao ngumu za viwango vya juu. Mbao hizo zitamwezesha mwendesha kioski kuuza bidhaa nyingine zisizoleta faida na awe na mahali salama pasipo na unyevu pa kuzihifadhi;

viii) Mabomba ya ndani na ufundi bomba wa mita yatawekwa sakafuni kulingana na maelezo ya mhandisi ili kuwezesha ukaguzi wakati kwa wakati.

7i)Orodha ya michoro ya idadi ya miundo msingi kama iliyovyoonyeshwa katika ratiba G. Ufafanuzi zaidi kuhusu orodha hizo inaweza kupatikana kutoka kitengo cha uhandisi cha Shirika la MOWASSCO.

MWONGOZO C
MWONGOZO WA UTEKELEZAJI WA SHUGHULI ZA KIBIASHARA ZA VIOSKI VYA MAJI NA STANDPIPE

1.Miongozo hii itazingatiwa kuhakikisha usimamizi bora wa vioski vya maji na standpipe;

2.Kampuni itahakikisha:-
i)Utekelezaji kikamilifu wa sera hii na sera nyingine husika za Kampuni;yaani sera ya uhusiano za kijamii,sera ya wakanyakazi na utenda kazi.

ii)Utekelezaji kikamilifu wa uendeshaji wa huduma zilizoratibishwa na huduma za uendeshaji wa muundo msingi ya maji yaani, ratiba ya ugavi wa maji, urekebishaji wa mita,uhamisisho ulioboreshwa, wakati wa eneo,wakati wa ukarabati, viwango vya ukarabati na ripoti za majibu na uhifadhi wa habari za kupasuka kwa mabomba na kuvuja kwa maji.

iii)Kupitia kwa idara/kitengo tekelezi,itahakikisha kwamba wasoma mita wanatoa tarakimu sahihi katika msimu wa usomaji mita za vioski na standpipe.

iv)Kupitia kitengo cha biashara na huduma kwa wateja kikishirikiana na wakaguzi wa mahesabu wa ndani na idara inayohakikisha utekelezaji,itabuni,weka stakabadhi na kutekeleza mpangilio unaotekelezeka, wene uwazi na mtitiriko mahususi inaoweza kufuatiliwa na kutathminiwa yaani iliyo na muda, inayojali rasilimali,yenye malengo yanaweza kutekelezwa na mfumo wa kupokea habari;

v)Kupitia kitengo cha Biashara na Huduma kwa wateja itatathmini tarakimu za usomaji mita kwa vipindi kuhakikisha tarakimu sahihi zinapeanwa;

vi)Kupitia kwa idara ya huduma za maji kwa watu wenye vipato vya chini itabuni na kutekeleza unafuu wa ulipaji wa gharama za maji kupitia mpango wa **"Jisomee Mita"** na kuhifadhi kumbukumbu za tarakimu za mita za kila siku na muendeshaji kioski/standpipe au kiwekeza kwenye mita zifaazo na zenye huduma bora za malipo ya kabla;

vii)Kupitia kwa kitengo cha uhandisi,itahakikisha kwamba mita zote za vioski na standpipe zinafanya kazi ipasavyo na ikiwa mita itabadilishwa idhini itatoka Meneja Mkuu wa Kitengo cha Biashara na Maendeleo.

viii)Kupitia kwa kitengo cha uhandisi itahakikisha kwamba mita zenye ukubwa sahihi zinafungwa kuambatana na viwango vya matumizi ya maji ya kila kioski au standpipe kwa kutathimini na kuandikisha matumizi ya maji na uchambuzi wa viwango vya mita ili kuondoa mapungufu ya mita na kupunguza maji yasiyotozwa ushuru(NRW);

ix)Kupitia kwa kitengo cha uhandisi wakishirikiana na Idara ya Ukaguzi itafanya ukaguzi wa ghafla wa mita;

x)Kupitia kwa kitengo cha uhandisi itahakikisha urekebishaji na ubadilishaji wa mita zilizoharibika;

xi)Mita zote zitafungiwa kwa ajili ya usalama kwenye visanduku vitakavyoweka katika hali njema. Vijisanduku hivyo vitakaguliwa na wafanyikazi wa MOWASSCO mara kwa mara.

xii)Kupitia kwa idara ya ukaguzi itaongeza uwezo wa kikosi cha uchunguzi na kugatua kwa vitengo vya biashara.

xiii)Kupitia kwa idara ya ukaguzi itafanya ukaguzi wa ghafla,kuweka kumbukumbu na kutoa taarifa na kutayarisha ripoti za kila mwezi zitakazotolewa kwa kikosi cha vioski vya maji na standpipe;

xiv)Kuanzisha kikosi cha vioski ya maji na standpipe cha kutekeleza,kufanya mabadiliko ya akaunti za vioski vya maji na standpipe zilizopo pamoja na idara ya utekelezaji;

xv)Kupitia kwa kikosi cha vioski vya maji na standpipe itatoa ukaguzi wa kila mara wa akaunti za vioski vya maji na standpipe zilizokatwa;

xvi)Kudumisha uhusiano mzuri wa umma ili kukuza mtazamo mzuri;

xvii)Kutekeleza utamaduni wenye nguvu na mabadiliko ya mtazamo kuhusiana na vioski vya maji na standpipe;

xviii)Kuhakikisha bili za maji zinalipwa mara moja;

xix)Kuepuka kukatwa kwa huduma ya maji kwenye vioski vya maji na standpipe jinsi inavyowezakana isipokuwa imelazimika na hali za hakika tu kwa mujibu wa sera hii;

xx)Kila mita kabla ya ufungaji iwekwe muhuri kikamilifu kuzuia kuingiliwa.

RATIBA D

UKIUKAJI UNAOHUSU VIOSKI VYA MAJI NA STANDPIPE

1.Isipokuwa kwa yaliomo hapa Sehemu ya V,VI na VII ya sheria ya maji na huduma za maji taka ya kaunti ya Mombasa,itatumika kuhusu hatia zinazohusu vioski vya maji na standpipe,kukamatwa kwa wahalifu,utoaji wa vibali vya kuingia na kupekua majengo ambayo shirika linatoa huduma za maji na maji taka na kushtakiwa kwa watuhumiwa ikisomwa pamajo na kanuni ya uhalifu sura ya 75 kadiri inavyotoa swala lolote lisilotolewa katika Sheria la Taifa ya Maji,Sheria ya Maji ya Kaunti,au sheria zinazohusiana na hizo ikiwa ni pamoja lakini sio chini ya sheria ndogo au miongozo ya utekelezaji iliyotolewa na mdhibiti.

2.Vioski vya maji na standpipe vilivyojengwa katika maeneo maalum havitaweza kuhamishwa. Ni hatia inayoadhibiwa chini ya Sehemu ya 27 na 28 ya Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa pamoja na kukatazwa kuendesha kioski cha maji au standpipe.

3.Mtu yeyote atakayeingilia mita ya maji,au kuingilia miundo msingi ya maji na mabomba,yanaounganishwa na kioski au standpipe atavuja sheria na anaweza kuadhibiwa chini ya sehemu ya VII ya sheria za maji na maji taka za Kaunti ya Mombasa 2016.

4.Mtu yeyote atakayeongeza muundo msingi zaidi ya ilivyoidhinishwa kwenye kioski na standpipe kinyume cha sheria atakuwa na hatia chini ya sehemu ya VII ya Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa 2016.

5.Mtu yeyote atakayejihusisha au kutuhumiwa kuhusika na shughuli haramu kwenye miundo msingi kuelekea kwenye kioski cha maji au standpipe anavunja sheria na ataadhibiwa kulingana na sehemu ya VII ya sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa 2016.

6.Wafanya kazi wa Kampuni,au mrithi wake,na/au jamaa zao hawaruhusiwi kutuma maombi ya leseni za uendeshaji wa vioski vya maji au standpipe. Bila kuathiri kwa ujumla hali inayozungumziwa, mfanya kazi yeyote wa Kampuni anayeendesha kioski cha maji au standpipe sera hii itakapoenza kutekelezwa, pamoja na kushtakiwa chini ya sehemu ya VII ya sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa anafanya makosa makubwa kinyume na Kampuni na anastahili kuachishwa kazi chini ya Sehemu ya 44 ya Sheria ya Ajira (2007).

7.Mtu yeyote aliyeidhinishwa kuendesha kioski cha maji au standpipe na ana tangi la uhufadhi lililo ardhini, atahakikisha kwamba tangi hilo si la zaidi ya lita 3000. Watakaovunja sheria watakatiwa maji na hatimaye kuzuiwa kuendesha kioski cha maji mara moja.

8.Mtu yeyote anayeendesha kioski cha maji au standpipe na tangi la uhifadhi la chini ya ardhi anavunja sheria na anaweza kuadhibiwa chini ya Sehemu ya VII ya Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa 2016.

9. Hakuna kioski cha maji au standpipe kitakachojengwa chini ya umbali wa mita 150m kutoka kwenye kioski cha maji au standpipe nyingine. Kuondoa shaka, itakapogunduliwa kwamba vioski vya maji na standpipe viko katika umbali usioruhusiwa, usimamizi wa Kampuni watakuwa na haki ya kufanya uchunguzi kuhusu kilichosababisha kuidhinishwa kwa vioski vya maji au standpipe suala hilo na aliyevunja sheria atakuwa na hatia chini ya Sehemu ya VII ya Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa.

10)Kila kioski cha maji au standpipe kitaunganishwa na mita moja(1)na itakuwa ni hatia inayoadhibiwa chini ya Sehemu ya VII ya Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa na mita inayotumika kwa vioski vya maji au standpipe kadhaa.

11.Mtu yeyote atakayepatikana akisukuma au kufyonza maji moja kwa moja kutoka laini kuu za maji,anavunja sheria inayoadhibiwa chini ya Sehemu ya VII ya Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa 2016.

12.Hakuna mtu binafsi aliyeidhinishwa kuendesha kioski cha maji au standpipe atakayeendesha zaidi ya kioski cha maji au standpipe moja (1). Kuondoa shaka,kugunduliwa kwa uendeshaji wa zaidi ya kioski

au standpipe moja(1)na mtu binafsi yeyote au kikundi ,usimamizi wa Kampuni utahifadhi haki ya kufanya uchunguzi kuhusu kilichosababisha kuidhinishwa kwa kioski cha maji au standpipe,suala na mvunja sheria atakuwa na hatia nchini ya Sehemu ya VII ya Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa 2016.

13.Mtu yeyote atakayeuza maji katika kioski cha maji au standpipe kwa bei zaidi ya ile iliyopendekezwa atakatiwa maji mara moja bila taarifa na hatimaye kuzuiwa kuendesha kioski cha maji au standpipe pamoja na uwezekano wa kufunguliwa mashtaka kwa kupokea pesa kwa njia ya udanganyifu,au kitendo kinginecho cha uhalifu kinachohusiana na kuiba kama ilivyoelezwa kwenye kanuni ya adhabu,sera ya 63.

RATIBA E

UUZAJI WA BIDHAA NYINGINE PAMOJA NA SHUGHULI ZA UUZAJI WA MAJI

1.Bidhaa za madukani ninaweza kuuzwa pamoja na shughuli za uuzaji wa maji kwa idhini ya kikosi cha vioski vya maji na standpipe lakini zisiwe za sumu na madhara.

2.Kwa madhumini ya kupata idhini ya kuuza bidhaa nyingine pamoja na kuendesha shughuli za uuzaji wa maji, wakala wa uendeshaji wa maji atafanya maombi kwa maandishi kwa kikosi cha vioski vyamaji na standpipe cha Kampuni watakaotazama maombi na kuwasiliana juu ya kuidhinishwa au kutoidhinishwa kwa maombi hayo kwa maandishi kwa wakala huyo wa maji.

RATIBA

SAMPULI YA KIWANGO CHA FOMU YA MAOMBI YA KIOSKI AU STANDPIPE
MOMBASA WATER SUPPLY AND SANITATION LIMITED (MOWASSCO)
FOMU YA MAOMBI YA KIOSKI AU STANDPIPE

Sehemu ya 1(a) (Itajazwa na waombaji wa kibinafsi

Maelezo ya Mwombaji | **Jina la kwanza** | **Jina la kati** | **Jina la mwisho**

Anwani | **Jina na nambari ya simu Ya chifu wa eneo** | **Nambari ya Kitambulisho**

Sehemu 1(b) Itajazwa na waombaji wa vikundi

Maelezo ya Kikundi | **Jina la kikundi** | **Nambari ya usajili Tafadhali ambatanisha makala** | **Mwaka wa usajili**

Anwani ya eneo | **Jina na nambari ya simu ya chifu wa eneo** | **Nambari ya ploti**

Umewahi kuwa na akaunti ya maji na MOWASSCO hapo awali?Ndio/la

Kama ndio toa maelezo hapa chini

S/No.	Nambari ya akaunti	Jina la Akaunti	Tarehe ya kufungua akaunti	Deni/Madeni
1.				
2.				
3.				
4				

Je, unafanya maombi ya kioski cha maji/standpipe?_____
Kwa vioski au standpipe mpya,eleza umbali wa mahali unapopendelea na laini ya huduma ya MOWASSCO --------
Eleza mahali unapopendelea kuweka kiosk/standpipe na uambatanishe na wakala ya umiliki na idhini ya mwenye eneo.

Eneo Bunge	Wodi	Kitengo cha biashara	Mtaa/Kijiji	Habari nyingine maalum

Kwenye eneo lililopendelewa, kuna kioski cha maji au standpipe?_____Yes/No

Je, muundo ni wa kioski cha maji au standpipe?

SERA YA USIMAMIZI YA VIOSKI VYA MAJI AU STANDPIPE

Kama ni ndio toa maelezo hapa chini:-

1.Ni wateja wangapi takribani wanahudumiwa na kioki/standpipe?_____

2.Ni takribani mitungi mingapi ya lita ishirini (20)inayouzwa kwenye kioski au standpipe kwa siku?_____

3.Ni umbali gani kutoka kwenye kioski/standpipe na kioski/standpipe nyingine?_____

4.Je,kioski/standpipe hiyo ilijengwa na MOWASSCO au ni mtu binafsi?_____

5.Je,kioski/standpipe ipo kwenye ardhi ya umma au ya kibinafsi?_____

6.Kama ni ya kibinafsi,toa maelezo ya mwenyewe_____

Je,wewe ni mwanachama wa chama chochote?_____Ndio/La

Kama ndio tafadhali eleza jina la chama hicho_____

Tafadhali eleza nambari ya uanachana_____-

Hati zilizoambatanishwa(mwombaji weka alama panapostahili

Kutambulisho/ Hati ya usajili	Hati ya mwenendo mzuri	Cheti cha kuthimbitisha ulipaji kodi	Picha tatu za pasipoti	Cheti cha PIN	Stakabadhi nyingine (eleza)

Hadhi ya mwombaji (Tafadhali ambatanisha nyaraka za kuthimbitishwa na weka alama panapostahili

Mlemavu	Kikundi cha akina mama	Kikundi cha vijana	Wengineo

Maelezo,kama ni wengineo_____

Ajira,mwombaji weka alama Panapostahili	Aliyejiajiri mwenyewe	Aliyeajiriwa

Kama umejiajiri,aina ya ajira_____

Maelezo kama umejiajiri	Sanduku la posta Nambari ya simu	Codi ya posta Simu ya nyumbani	Jiji Namba ya simu ya mkeo/mumeo

Kama umeajiriwa,jina la muajiri_____

Maelezo kama umeajiriwa	Cheo Mji	Sanduku la posta la mwajiri Nambari ya simu ya pahali pa ajira	Codi ya posta Nambari ya simu ya rununu mahali pa ajira

Mombasa Water Supply and Sanitation Company Limited

SERA YA USIMAMIZI WA VIOSKI VYA MAJI AU STANDPIPES (2019)

Sehemu II (Itajazwa na meneja wa kitengo cha biashara/afisa wa biashara wa kitengo cha biashara

Matumizi ya wastani kwa miezi (12)iliyopita

Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec

Historia ya malipo kwa miezi (12) iliyopita

Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Biil ya mwezi											
Bili iliyolipwa											
% ya Bili iliyolipwa											

_____

Sehemu ya III Itajazwa na meneja wa Kitengo cha biashara/afisa wa kiufundi wa kitengo cha biashara

Akaunti ya mteja na habari za mita ya maji	**Nambari ya akaunti ya maji** **Tarakimu za mita iliyo kwenye kioski /standpipe**	**Nambari ya mita iliyo kwenye kioski/standpipe** **Tarakimu za mwisho za mita zilizofanyiwa bili**	**Nambari ya mita iliyo kwenye sajili** **Ukubwa wa mita**
Alama za kuonyesha eneo kwa ramani	**(Mashariki)**		**(Kaskazini)**
Hali ya mita weka alama kama uliyotumika	**Mita nzima**	**Mita iliyosimama**	
Hali ya uuanganisho wenye eneo	**Maelezo_____**		
Hali ya uuanganisho kwenye sajili		**Maelezo:_____**	
Aina ya uunganishi kwenye eneo weka alama kama inavyotumika	**Standpipe**	**Kioski cha maji**	**Maombi mapya**
Aina ya uunganishi katika sajaili weka alama kama ulivyotumika	**Standpipe**	**Kioski cha maji**	**Maombi mapya**
Maelezo ya aina ya uunganishi			
Eneo na viwango vya vipato weka alama kama inavyotumika	**Mapato ya chini ya mjini**	**Mapato ya wastani ya mjini**	**Mapato ya juu ya mjini**

Mombasa Water Supply & Sanitation Company Limited (MOWASSCO)

SERA YA USIMAMIZI WA VIOSKI NA STANDPIPE(2019)

Umbali kutoka kwenye kioski uliyokaribu		**Maelezo**	
Rekodi za mtumiaji			
Maelezo	**Ndio/la/vinginevyo**	**Maelezo**	**Alama**
Shutuma ya uingiliaji			
Maelezo ya uunganisho			
Bomba baada ya mita/standpipe			
Mita ya maji ardhini			
Chumba cha mita kinachofungika			
Uhifadhi wa chini ya ardhi			
Sehemu ya uuzaji zaidi ya moja au vioski (vingapi?)			
Kuunganisha chini ya bomba			
Ukubwa wa bomba>25mm			
Je,uunganishi kutoka bomba kuu umefanywa kwa njia sawa?			
Muundo wa kioski cha maji			
Maelezo	**Ndio/la/vinginevyo**	**Maelezo**	**Alama**
Je,kuna kioski cha maji?			
Ujenzi/vipimo			
Mifereji wa maji/imehifadhiwa vizuri?			
Usafi(usafi kwa jumla nje na ndani ya kioski na mazingira masafi ya kutolea maji?			
Kuonyesha matangazo ya kiwango kama ilivyoelezwa			
Bei ya mauzo ya shilingi kwa mtungi wa lita ishirini			

Amana			
Ada ya amana	**Imelipwa kikamilifu/imelipwa sehemu/haijalipwa**	**Maelezo**	**Alama**

MOMBASA WATER SUPPLY & SANITATION COMPANY LIMITED

MKATABA WA MAKUBALIANO

USIMAMIZI WA VIOSKI VYA MAJI NA STANDPIPE

WARAKA WA MAKUBALIANO

USIMAMIZI WA VIOSKI VYA MAJI NA STANDPIPE

MAKALA YA 2019

Sera ya usimamizi wa vioski vya maji na standpipe(2019)

WARAKA WA MAKUBALIANO

TAREHE…….20…….

BAINA YA

MOMBASA WATER SUPPLY AND SANITATION COMPANY

NA

BW/BI…… LA MWENDESHAJI ID NO……NAMBARI YA AKAUNTI……NAMBARI YA MITA ……..AINA YA MFEREJI……..

……..KIOSKI CHA MAJI /STANDPIPE ENEO LA UENDESHAJI (SHUGHULI)…….KIJIJI/MTAA

Mombasa Water Supply & Sanitation Company Limited(2019)

Sera ya vioski ya maji na standpipe (2019)

MKATABA WA UENDESHAJI VIOSKI VYA MAJI/STANDPIPE

MKATABA HUU UNAFANYWA…….SIKU YA……..20…….

BAINA;

1.MOMBASA WATER SUPPLY AND SANITATION COMPANY LIMITED S.L.P 1100-80100 Mombasa, yenye ofisi iliyosajiliwa Mombasa barabara ya Mikindani kutoka Barabara ya Nkrumah(inayotambuliwa humu kama '**Kampuni**')

2.BW./Bi……..wa Muungano ……wa S.L.P…….. ……wenye ofisi iliyosajiliwa …….. eneo la Kaunti ya Mombasa. (Akitambulika hapa kama "Muungano'')

AMBAPO

A. Kampuni ni wakala wa Serikali ya Kaunti ya Mombasa kuambatana na huduma za maji katika eneo lote la huduma linaloelezwa katika mkataba wa utoaji wa huduma kati ya Kampuni na WASREB wa tarehe 30 December,2006.

B. Muungano ndio lililosajiliwa kuwakilisha waendesha vioski vya maji na standpipe katika eneo la utenda kazi la kampuni.

C. Kampuni iko tayari kutoa maji kwa wingi kwa mwendeshaji wa maji kwa sheria na masharti yaliyowekwa hapa chini.

Sasa kwa kuzingatia maagano yaliomo humu,inakubalia na kuandikwa kama ifuatavyo;

1.TAFSIRI

1.1 Katika mkataba huu (isipokuwa muktadha unaonyesha vinginevyo);
a)"**Mkataba"**unamaanisha mkataba huu wa uendeshaji wa kioski/standpipe ikiwa ni pamaja na viambatanisho vyote na vithibitisho vyote vya mkataba huu stakabadhi zilizojumuishwa kwenye mkataba kwa kutajwa kwao katika mkataba huu.

b)"**Tarehe ya Kwanza**" inamaanisha tarehe ya kusaini mkataba huu.

c)''**Mdhibiti** "inamaanisha Bodi ya Udhibiti wa Maji (WASREB)

d)"**Kampuni** " inamaanisha Kampuni ya maji au usafi wa mazingira ya maji ya Mombasa

e) **''Muungano''**inamaanisha shirika lililosajiliwa ambalo waendesha vioski vya maji na standpipe wanawajibika.

f)"**Matengenezo**" inamaanisha shughuli ambazo in za muhimu, kutumia utekelezaji mzuri wa kiviwanda ili kuongeza maisha ya rasilimali, kuhakikisha kutegemewa kwake,kuizuia umuhimu wa matengenezo, kuhakikisha kwamba kifaa kinatekeleza jukumu lilichokusudiwa na kuhifadhi vifaa ambavyo mali hutengenezwa.

g)"**Taarifa**" inamaanisha taifa yoyote ya kufuata masharti ya Mkataba huu.

h)"**Upande au Pande**" inamaanisha Kampuni ya Maji na Maji Taka ya Mombasa na muendeshaji kipekee au kwa pamoja kufuata mtiririko huo.

i)"**Kiosk cha Maji/Standpipe**"inamaanisha mahali pa mauzo ya maji iliyochaguliwa,iliyowekwa na kutekelezwa kulingana na Mkataba huu.

j)"**Muhula**" inamaanisha muda wa tarehe ya kwanza na kumalizika kwenye tarehe ya kumalizika isipokuwa imeamuliwa mapema kama inavyotolewa na kuendelea hadi itakavyoamuliwa na upande wowote kulingana na kipindi cha taarifa.

1.2 Katika mkataba huu, isipokuwa muktadha unahitaji tafakari yoyote;

a)Mmoja inajumuisha kutazama shirika au taasisi kisheria

b)Mtu yeyote inajumuisha kutazama shirika au taasisi kisheria

c)Sheria yeyote iliyoandikwa inahusisha sheria kama ilivyobatilishwa au kipitishwa upya wakati kwa wakati.

d)Mkataba wowote au hati nyingine unjumuisha mkataba huo au hati nyingine kama itakavyogeuzwa au kubadilishwa wakati kwa wakati

1.3 Vichwa vya makala vinaingizwa kwa kurahisisha peke yake na vifa vitapuuzwa katika kufanya mkataba huu.

1.4 Kifungu cha mpito kutoka kwa Muungano hadi ''Muendeshaji''
Katika sehemu zinazofuata,usipokuwa taswira inahitaji vinginevyo -" Waendesha vioski'' watamaanishwa kuwa wenye akaunti binafsi za vioski vya Miungano iliyosajiliwa yenye miktaba ya kutambuliwa na Kampuni.

2.USAMBAZAJI WA MAJI, UBORA NA USHURU
2.1. Isipokuwa imekubaliwa kwa maandishi na pande zote, Muendeshaji atanunua maji yote kwa wingi kutoka kwa mtandao wa maji wa Kampuni na atauza rejareja kwa watumizi kutoka kwa vioski ya Kampuni au mfereji wowote ulio na mita ulioanzishwa kulingana na kiwango cha Kampuni cha masharti ya mita na hali ambazo pia huunda sehemu ya mkataba huu.

2.2.Muungano na Kampuni wamekubaliana kwa pamoja kwamba muendeshaji atakuwa akiilipa Kampuni maji ya wingi kwa kiwango kilichoidhinishwa na mdhibiti na kiwango kitapitiwa wakati kwa wakati kupitia marekebisho ya ushuru ya mara kwa mara.

2.3.Muungano na Kampuni wamekubaliana kwa pamoja kwamba mwendeshaji atakuwa akiwauzia maji kwa bei ya reja reja wakaazi wa eneo na umma kwa jumla kwa bei ya Kshs. 2 kwa mtungi wa lita ishirini, au vinginevyo kama itavyotambulishwa na ushuru wa maji.

2.4.Pande zote zinakubaliana kwamba bei ya kununua maji itapitiwa baada ya muda kulingana na ushuru uliopo. Kutokuwa na mazungumzo ya marekebisho sahihi ya bei ya kuuza kulinga na vigezo vya uchumi vilivyopo na kukubaliwa na WASREB.

2.5.Mwendeshaji atahakikisha kwamba maji ya kunywa yanayotolewa ni yale tu yanayotoka kwenye maboma ya maji yaliyo katika mtandao wa usambazaji wa Kampuni. Ni hatia kuwapotosha watumizi wa maji kwa kuwauzia maji ambayo hayajatibiwa au ya chumvi kutoka visima vya kina na kuyaonyesha kama maji safi ya Kampuni,hatua ambayo itahukumiwa na kuadhibiwa kama uunganishi haramu kwa huduma za maji kama inavyoelezwa chini ya sehemu ya 28 ya Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa (2016).

2.6.Muungano utahakikisha usafishaji wa matangi yake ya uhifadhi ya plastiki na mazingira ya vioski/standpipe wakati wote wa mwaka. Uchunguzi wa ghafla wa kimicrobiologia utatekelezwa kwa kutumia utaratibu uliowekwa na Kampuni.

2.7.Muungano utahakikisha waendeshaji wake watadhumisha hali njema ya usafi wa kibinafsi na kuwa na vyeti sahihi vya ubora wa afya kutoka kwa idara ya Afya ya Umma.

2.8.Mwendeshaji ,kupitia kwa mawasiliano na Kampuni,atathibiti kujazwa kwa matangi ya uhifadhi maji na kuhakikisha ukamilifu wa uhifadhi na kuepuka uhaba na umwagikaji wa maji. Hata hivyo,matangi ya uhifadhi ya chini ya ardhi hayaruhusiwi na kwamba matangi ya ardhini hayatazidi uwezo wa kuhifadhi zaidi ya lita elfu tano (5000).

2.9. Mwendeshaji hataingilia mabomba ya maji wakati wowote au kuongeza matangi ya ziada ya uhifadhi.Pamoja na hayo,Kampuni inaweza kufanya mabadiliko wa mabomba ambayo hayataathiri kupatikana kwa maji jirani na muendeshaji wa maji na wakati wote,kwa idhini ya maandishi ya Meneja Mkuu wa kitengo cha Biashara na Maendeleo ya Biashara au Meneja wa Kitengo cha Huduma za Maji kwa wenye vipato vya chini.

3.UENDESHAJI WA VIOSKI VYA MAJI NA STANDPIPE

3.1 Utoaji wa maji na mwendeshaji kama ilivyoelezwa katika mktaba huu utakuwa ni utoaji wa huduma yenye manufaa ya kifedha kwa Kampuni na vilievile mwendeshaji na wakati wowote hautachukuliwa kuwa kitega uchumi . Kwa madhumuni ya kuhakikisha kufuatwa kwa masharti ya kifungu hiki, mwendeshaji atakuwa na uhuru wa kuendesha na kuwa na biashara halali kando na kutoa maji kwa watumiaji. Hata hivyo bidhaa ambazo lwa kawaida zingechafua maji na wala sio bidhaa za mafuta tu,mafuta ya taa na petroli, mafuta ya viwandani,dawa za wadudu na nyingine zozote hazitaruhusiwa kama sehemu ya biashara ya mwendeshaji.

3.2.Mwendeshaji atahakikisha kwamba kioski cha maji na/au standpipe inaendesha shughuli kati ya saa kumi na mbili asubuhi na saa moja jioni kila siku. Kufungwa kokote kwa standpipe kutaandikishwa kwa uwazi na kwa kina kwenye kitabu cha uendeshaji cha standpipe kama sehemu ya utaratibu wa uendeshaji wa kawaida katika mktaba huu;

3.3.Mwendeshaji atahakikisha kwamba yafuatayo yatafutwa kwenye kioski cha maji/standpipe.

a.Tangaza wazi bei ya maji sehemu ya nje ya mnara wa hifadhi au juu ya kioski cha maji;
b.Dumisha usafi wa kioski cha maji/standpipe na mazingira yake, na kutunza vyema muundo wa kioski cha maji/standpipe na kuweka alama kwa uwezo bora wa mwendeshaji;
c.Endesha kioski cha maji/standpipe kwa njia ambayo haitaeneza kupotea kwa maji.

3.4.Akaunti za vioski vya maji/standpipe hazibadilishwa kutoka kwa mtu mmoja hadi mwingine na hazitahamishwa nje ya mipaka ya ploti ambayo zilisajiliwa bila idhini ya Meneja Mkuu wa Uuzaji na Maendeleo ya Biashara au Meneja wa Kitengo cha Huduma za Maji kwa wenye mapato ya chini.

4.KUFUNGA MITA NA UTOZAJI WA MATUMIZI

4.1.Kampuni itafunga mita ilipo katika hali bora,mita ya maji kwenye kiosk cha maji/standpipe;

4.2.Wakati mita inapoharibiwa na mwendeshaji au mteja wake yeyote,mwendeshaji huyo na/au mteja anayehusuka watawajibika kwa gharama ya urekebishaji na marejesho ya mita kama inavyowekezana. Kufunga mita,ukaguzi,upimaji,kuhudumia,matengenezo,marejesho na/au kubalisha itakuwa ni wajibu pekee wa Kampuni. Mradi uharibifu wa mita umetambulika katika hali iliyoelezwa hapo juu, mwendeshaji atatoa habari kwa Kampuni ndani ya masaa ishirini nne (24) ya uharibifu huo. Kuingiliwa kokote kwa mita na watu wasioidhinishwa,hata baada ya uharibifu huo,itakuwa ni ukiukaji wa mkataba huu;

4.3.Mwendeshaji,bila kukosa,atatoa nakala za tarakimu za masomo ya mita na bili zote na malipo kwa misingi ya siku ya 15 ya kila mwezi kwa maafisa wa Biashara na Kampuni katika mfumo uliotolewa na Kampuni (kulingana na Ratiba C ya mktaba huu);

5.USALAMA

5.1.Itakuwa ni jukumu la kila mwendeshaji kuhakikisha usalama wa rasilimali za Kampuni zilizo mikononi mwao wakati wote na atawajibika kwa uharibifu au kupotea kwa rasilimali kwenye kioski cha maji au standpipe.

5.2.Mwendeshaji atakuwa na jukumu la kipekee la kulinda mabomba kwa angalau mita 100 kabla na baada ya mita,chemba na miundo mingineo na kuzuia uharibifu na wizi wa sehemu yeyote ya miundo msingi katika mitambo:

6.UPATIKANAJI

6.1 Mwendeshaji atahakikisha wakati kwa wakati na kuwaruhusu wafanya kazi wa Kampuni na wawakilishi kuingia bila malipo wanapotembelea na haki kama za kufika eneo la kioski cha maji/standpipe kama inavyostahili ili kuendesha shughuli za Kampuni;

6.2 Kampuni itatoa vitambulisho maalum kwa wafanyi kazi wake na waakilishi wanaotekeleza jukumu lolote kama inavyotafakaliwa katika kifungo 6.1 hapa juu;

7.KUWEKA MIUNDO MBINU NA UKARABATI

7.1.Kampuni inaweza kumpa kandarasi mkandarasi huru kufanya kazi ya kutekeleza miradi inayohusiana na mktaba huu. Wakati wa kandarasi hiyo ya miezi sita(6),kipindi cha dhima ya kasoro,kazi itakapokamilika,marekebisho yoyote yatakayotokana na kushindwa kwa vifaa na/au mitambo, sio kwa makosa ya mwendeshaji, litakuwa wajibu la mkandarasi. Kama ipasavyo kushindwa kokote kwa vifaa na/au mitambo kutokana na makosa ya mwendesaji utakuwa wajibu wa pekee ya mwendeshaji.

7.2.Baada ya kipindi cha dhima na kasoro,marekebisho yoyote makuu yatakayotokana na kushindwa kwa vifaa na/au mitambo,sio kwa makosa ya mwendeshaji, utakuwa wajibu wa Kampuni. Marekebisho makuu yatakuwa ni pamoja na urekebishaji wa matangi ya uhifadhi (mahali ambapo standpipe zimejengwa) laini kuu ya usambazaji na mita.

7.3.Mwendeshaji atakuwa na jukumu la kutengeneza na mabadiliko madogo ya mfumo yanayosababishwa na kuharibika kutokana na matumizi ya kawaida ya mfumo baada ya mita kuelekea kwenye kioski/standpipe baada ya mita ya maji. Hii inajumuisha vipuri mabomba yaliyo wazi na yaliozikwa na valvu zinazohusiana na Kioski cha maji na standpipe,matengenezo yote,uchoraji na mapambo yanayohitajika kuweka mnara wa tangi la uhifadhi na muundo ya ardhini katika hali ya usafi na isiyo ya kuharibu wa kumomonyoka. Mabadiliko yoyote madogo yataambatana na masharti ya vioski vya maji na standpipe na sera ya 2016.

7.4.Mitaro ya maji yamwagikayo kutoka kwenye standpipe/kioski itazingatia Sheria ya Afya ya Umma,kifungo 242 cha Sheria za Kenya.

7.5.Waendeshaji vioski kupitia mawasiliano na Kampuni, watathibiti kujazwa kwa matangi ya uhifadhi ambayo hayatakuwa na ukubwa wa zaidi ya cubic 5m3 ,kwenye kioski cha maji kuhakikisha utoshelezi wa uhifadhi na kuepuka upungufu wa maji na umwagikaji.

7.6.Mawakala wa waendeshaji wa maji hawataingilia mabomba au kuongeza matangi ya uhifadhi ya ziada kwenye kioski cha maji au standpipe wakati wowote.

7.7.Mtu yeyote atakayeingilia mabomba yoyote kabla ya mita kuelekea kwenye kioski au standpipe bila idhini ya Kampuni anavunja sheria ya kuadhibiwa chini ya ratiba ya hatia ilioko na haswa sehemu ya 27 ya Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa.

8. MUDA NA KUSITISHWA KWA MKATABA

8.1.1.Mkataba huu utatekelezwa kwa mwaka moja (1) kutoka tarehe ya kuanzia na utaendelea kikamilifu isipokuwa umesitishwa mapema kuambatana na hali kulingana na hali ilivyo katika mkataba huu.

8.1.2.Muda wa mkataba huu utakapomalizika,mkataba huu utafanywa upya kwa muda wa mwaka moja kwa hiyari ya Kampuni,lakini kwa maombi ya maandishi,na ushirika yatayopokelewa na Kampuni,sio chini ya miezi miwili(2) kabla ya kumalizika kwa masharti sawia kama iliyo katika mkataba au masharti mengine kama hayo kama itakavyokubaliwa na pande zote kufanya mkataba upya kama ulivyokusudiwa chini ya kifungu hiki.

8.2. Kampuni ina hifadhi haki yake ya kusitisha mkataba huu kabla ya tarehe ya kumalizika kwa mkataba ikiwa mwanachama yeyote wa muungano ata;

8.2.1.Anavunja sheriayeyote katika mkataba huu,na katika hali ya uvujaji wa sheria unaoweza kurekebika,ameshindwa kurekebisha hali hiyo siku thelathini(30)baada ya kupokewa kwa arafa iliyoandikwa ikipoa maelezo kamili ya uvujaji wa sheria na kuomba irekebishwe;

8.2.2.Atawacha au kutishia kuwacha kutoa huduma;

8.2.3.Atahusika katika hali yeyote iliyo kinyume cha huduma au kufanya jambo lolote ambalo,kwa maoni ya Kampuni itaharibu au kuathiri kuendelea uhusiano baina ya pande zote au vinginevyo ikiwa Kampuni itajulishwa kuhusu mambo inayoamini yanaonyesha kwamba mwendeshaji fulani hafai au kustahili kuendelea na huduma zinazotolewa.

8.2.4.Atashindwa kuzingatia viwango vyovyote vya Kampuni vilivyoelezwa au kuambatanishwa humu au vilivyo kwenye sere ya vioski vya maji na standpipe (2016),Sheria ya Maji na Maji Taka ya Kaunti ya Mombasa (2016) na miongozo ya WASREB.

8.2.5.Ikiwa mwanachama aliyesajiliwa wa muungano ni mfanyikazi wa Kampuni au ni jamii yake. Kwa makusudi ya kipengele hiki, jaribio lolote la mfanyakazi wa Kampuni kujisajili kama mwendesha kioski kupitia kwa mtu mwingine kwa madhumuni ya kupata manufaa ya kifedha kutoka kwenye kioski/standpipe,mfanyakazi huyo wa Kampuni atasita kuwa mfanyikazi wa Kampuni ili kumwezesha kuendesha kioski/standpipe.

8.3.Kwa makusudi ya kifungu 8.3.1.hapo juu ujujaji wa sheria utachukuliwa wenye uwezo wa kurekebika ikiwa upande uliyovunja sheria utazingatia sheria inayohusikan katika hali nyingine zote isipokuwa katika muda wa utekelezaji (mradi muda huo wa utekelezaji kuhusiana na jukumu hilo si wa lazima).

8.4. Haki za kusitisha mkataba huu utokao chini ya mkataba hautakiuka haki nyingine yeyote ya marekebisho ya upande wowote kuhusiana na uvunjaji unaohusika (ikiweko) au ukiukaji wowote.

9.**UTATUZI WA MIGOGORO**

9.1.Migogoro au tofauti zozote zinafaa kutatuliwa kwa amani baina ya pande zote katika mktaba. Ikibidi,mgogoro ama tofauti baina ya walioweka sahihi mktaba uliyoko itatuliwa kulingana na taratibu za WASREM,na mpatanishi atakayeteuliwa na pande zote mbili(2).

10.TOFAUTI

10.1.Hakuna utofauti au marekebisho kwa mkataba huu yatakayofunganishwa na upande wowote isipokuwa kwa kiwango kwamba marekebisho hayo yamesajiliwa kwenye waraka kwa maandishi ulioandikwa na pande zote.

11.USITISHWAJI WA KIPENGELE

11.1..Ikiwa sehemu yeyote ya mkataba huu itaonekana na mpatanishi, mahakama au mamlaka yeyote kuwa isiyoweza kutekelezwa,sehemu hii itaonekana kama iliyoondolewa kutoka kwa mkataba huu na sehemu za mkataba huu zilizosalia zitaendelea kikamilifu bila kuzingatia yaliyotangulia,pande zote zitajadiliana nia njema ili kukubaliana masharti yanayoridhisha pande zote kuwa mbadala kwa sehemu hiyo iweze kukubalika kutekelezwa.

12.ANUWAI

12.1.Makubaliano haya yanaweza kutekelezwa katika idadi yoyote ya makubaliano sawia ambayo yote yakijumuishwa pamoja yatakuwa stakabadhi sawa na upande wowote unaweza kutekeleza makubaliano hayo kwa kuweka sahihi moja au zaidi ya makubaliano sawia.

12.2.Pande zote zinakubali kutenda kwa nia njema kuhusu haki za mwingine chini ya makubaliano haya na kushikamana na hatua zote nzuri kuhakikisha kufikiwa kwa malengo ya makubaliano haya.

12.3.Nyaraka zote zitakazotolewaau mawasiliano yatakayofanywa chini ya makubaliano haya yatakuwa kwa lugha ya kiingereza au ikiwa ni kwa lugha nyingine,yataambatana na tafsiri kwa kiingereza iliyothibitishwa na mwakiliishi wa upande unaohusika,tafsiri ambayo itakuwa toleo tawala.

13. KUTAWALA NA KUJISALIMISHA KWA MAMLAKA

13.1.Mkataba huu na utekelezaji wake ulitatawaliwa na kufahamika katika hali zote kulingana na Sheria za Kenya.

KATIKA USHAHIDI AMBAO MKATABA huu umewekwa kikamilifu na kwa niaba ya pande husika kama siku na mwaka kwanza hapo juu;

ILIYOSAINIWA KWA NIABA YA	]
	]
MOMBASA WATER SUPPLY & SANITATION COMPANY LIMITED na MKURUGENZI MKUU	]
	]
	]
	]
	]
	]
	]
MWAKILISHI WA MUUNGANO ALIYEIDHINISHWA	]Jina……
	]
	]Wadhfa……
	]
	]Nambari ya kitambulisho……
	]
	]Sahihi……
	]
	]
Ikishuhudiwa na Wakili	]
	]Sahihi……
	]
	]
	]
	]
	]
	]
	]
	]
	]
	]

Sera ya Usimamizi wa vioski na standpipe(2016)

NYARAKA ZA RATIBA

1.Ratiba A-Takwimu za Muungano na maelezo ya usajili

2.Ratiba B –Maji na mifereji ya maji taka yaliopo

Ratiba A: Takwimu za Muungano na maelezo ya usajili

Masharti	Takwimu
Jina na Muungano na anwani	
Anwani ya mawasiano ya Kampuni	Mombasa Water Supply & Sanitation Company Limited, P.O. Box 1100-80100,Mombasa +254 41 2316445/235847
Anwani ya mawasiliano ya Muungano	
Mwakilishi wa Kampuni Mwakilishi wa Muungano	Mkurugenzi Mkuu
Tarehe ya Kuanzia	
Muda wa Makubaliano	
Tarehe ya Kumalizika kwa Makubaliano	
Nakili ya Maelezo ya Usajili iliyoambatanishwa	
Tarehe ya Kuanzia	

Ratiba B: Ushuru wa Maji na Maji Taka ulioko

- **Maji yatauzwa kwa mwendeshaji na Kampuni kwa shilingi 35 kwa kuibik moja.**
- **Mwendeshaji atauza maji kwa umma kwa bei ya reja reja ya shilingi 2 kwa lita 20 kulingana na ushuru ulioidhinishwa.**